

ДО:
Председателя на КОСВ към НС
Г-жа Ивелина Василева
Копие:
Министъра на Околната среда и водите
г-н Нено Димов
Министъра на земеделието и храните
г-н Румен Порожанов

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Относно: Проект на ЗИД на ЗООС
Сигнатура: 802-01-21
Дата на представяне: 04/06/2018

Подател: Сдружение „Балканка“, гр. София, ул.Александър Малинов №87
Чрез своя представител:
Адрес за кореспонденция:

Уважаема госпожо Василева,

С настоящото писмо възразяваме категорично срещу **точка 3 от §48** на гореспоменатия ЗИД на ЗООС, чрез който се предлагат промени в **чл.44б от ЗРА** по отношение на случаите, при които се изграждат рибни проходи на речните прегради по реките у нас.

По същество с предлаганите промени се решава някои собственици на преградни съоръжения да не правят рибни проходи, по преценка на директора на Басейновата Дирекция, без да има каквито и да било критерии за обосноваване на преценката.

Основание да възразяваме срещу предлаганите промени ни дават следните проблеми, които ще се породят неизбежно:

1. Създават се условия за изключително опасен прецедент, при който някои от големите унищожители на природата, каквито са всички малки и големи ВЕЦ-ове, ще бъдат освободени от задължението да прилагат смекчаващи мерки срещу уврежданията, които нанасят. Причината е, че изграждането на Рибни Преходи винаги се упоменава като смекчаваща мярка в докладите по ОВОС/ОСВ и сега някои ще правят, а други няма да правят такива проходи.
2. Нарушават се основни принципи, залегнали в договора за функционирането на ЕС и Рамковата Директива за Водите - тях ще изясним в забележка по-надолу.

3. За пореден път се създават чудовищни условия за Корупция. Директорът на БД ще гледа в тавана или ще хвърля боб пред опашката от инвеститори и ще им решава съдбите - ти ще правиш, ти няма да правиш, без да са налице каквито и да било критерии кой да прави и кой да не прави рибни проходи. И понеже няма никакви последици за тези, които няма да правят РП, на тях им се спестяват разходи, за което те Ще Си Плащат навсякъде, но не и на държавата!
4. Решенията на директора на БД - кой да прави и кой да не прави РП - няма да могат да подлежат на съдебен контрол, тъй като не се базират на норма, по която да бъдат атакувани в съда.

Забележка към точка 2.:

Основните принципи на ЕС, които подкрепят нашето възражение, са включени още в Договора за създаване на Европейската общност (чл.174).

http://old.europe.bg/upload/docs/DEO_57.pdf

На базата на този договор, параграф 11 от принципите, залегнали в основата на Рамковата Директива за Водите /ДИРЕКТИВА 2000/60/ЕС/ гласи:

*Съгласно Член 174 от Римския договор, политиката на Общността по отношение на околната среда следва да допринася за изпълнение на целите, свързани с представянето, опазването и подобряването на качеството на околната среда и за разумното и рационално използване на природните ресурси **и да почива на принципа за предпазливост, за предприемане на превантивни действия, за приоритетно отстраняване на екологичните щети при техния източник и че замърсителят плаща.***

<http://www3.moew.government.bg/files/file/Water/Legislation/EU%20Legislation/Directive-2000-60.pdf>

Следователно - трябва да се прави всичко възможно да се избягват случаите, когато изпълнението на РП е нецелесъобразно, тоест когато се блокира миграцията, за да се спази принципът на предпазливостта. Така например, е абсолютно изключено да се допускат малки ВЕЦ, които са с разлика във водните нива на вход и изход на РП повече от 6 метра за шаранова зона и повече от десет метра за пъстървова зона.

Обаче, в някои случаи наистина е безсмислено да се правят рибни проходи.

Само един пример - ако наблизо под и/или над преградата има естествена миграционна бариера, през която рибите не могат да преминават така или иначе. Има още много такива случаи - например по река Искър /35 ВЕЦ-а един до друг/, при големите язовири и т.н.

Обаче случаите, при които няма да се прави РП, задължително трябва да са включени и описани в Наредбата за рибните проходи, а в ЗРА да има препратка към тази наредба.

И когато директорът на БД е преценил на базата на наредбата, че не трябва да се прави РП, то тогава трябва да се прилага принципът Замърсителят Плаща. Този принцип трябва да го има и в текста на самия закон!

И парите, събрани по този начин, се използват за смекчаващи или възстановителни мерки по реките - премахване на стари нефункциониращи баражи, нови РП на баражи без собственик и т.н. и т.н.

Всичките тези неща бяха обсъждани в Работната Група по наредбата, когато в нея имаше хора, които разбират от проблематиката, за разлика от сегашната работна група, съставена от МОСВ.

Затова е прикачен и протоколът от последното заседание на онази работна група - моля, да прочетете накрая обобщенията от дискусиата, за да се убедите. **Тези обобщения бяха предложени от тогавашния заместник министър на МЗХ, а не от нас.**

По тази причина, ако някой иска да промени чл.44б от ЗРА както трябва, предлагам на Вашето внимание следния текст:

„Чл. 44б. (1) Собствениците на нови бентове, празове и други инженерни съоръжения, затрудняващи естествените миграции на рибата, са длъжни да изграждат рибни проходи, които осигуряват осъществяване на миграции на рибите. Необходимостта от изграждането на рибни проходи е по преценка на съответната Басейнова дирекция в рамките на процедурата по издаване на разрешителните по Закона за водите и/или при съгласуване на инвестиционни предложения.

*(2) Собствениците на съществуващи водоелектрически съоръжения, бентове и празове са длъжни да изградят или да **реконструират** рибни проходи, които осигуряват осъществяване на миграции на рибите, след преценка на съответната Басейнова дирекция за необходимостта от изграждане или реконструиране.*

(3) Когато Басейновата дирекция прецени изграждането на рибен проход към миграционна бариера за нецелесъобразно, на собственика се предписват за изпълнение заместващи смекчаващи мерки, съгласно наредбата по ал.4.

*(4) Условиата, редът и техническите изисквания за **проектиране** и изграждане или реконструкция на рибни проходи, а също и **правилата за определянето на заместващи смекчаващи мерки**, се определят с Наредба на министъра на земеделието и храните и министъра на околната среда и водите.*

(5) Преценката за необходимостта от изграждане или реконструиране по ал. 1 и ал. 2 се извършва:

1. За нови съоръжения - съгласно утвърдени критерии в Наредбата по ал. 4.

2. За съществуващи съоръжения без изградени рибни проходи – при наличието на предвидена в ПУРБ мярка за изграждане на рибен проход за конкретния обект.

3. За съществуващи съоръжения с изградени рибни проходи – съгласно т.1 и след извършване на оценка на тяхната ефективност, доказваща, че изградения рибен проход не осигурява осъществяване на миграциите на рибите.

(6) Когато миграционната бариера е с неустановен собственик, мерките за осигуряване миграцията на рибите и другите водни организми се изпълняват от областния управител, съгласувано с Басейновата дирекция, по план и график, определени и заложени в плановете за управление на речните басейни /ПУРБ/.

Забележка:

Моля, да обърнете внимание на алинея 4 от предложения текст по отношение на заместващите мерки. Те биха могли да бъдат включени в Наредбата за рибните проходи като, например, на собствениците се налага условия за възстановителни мерки другаде по реката - премахване на стара речна преграда или изграждане на рибен проход на такава преграда, която е функционираща.

Алтернативно може да се изисква собственикът да плати определена сума пари, които да отиват в определен фонд за възстановителни мерки по реките. Ако се възприеме този вариант, то тогава определянето на финансовата компенсация може да стане в Тарифата за таксите за водовземане/ползване, само че не както е досега - само 10 лева на метър от височината на преградата годишно, което значи, че собственикаът на преграда с височина 10 метра, която е блокирала миграцията напълно, плаща само 100 лева годишно.

Накрая моля, обърнете изключително внимание - така предложеният от нас текст е почти същия, както той беше предложен от БДИБР - в прикачените документи. Само сме добавили и принципа Замърсителят плаща по очевидни причини.

Предварително благодарим за разбирането и съдействието.
Сдружение Балканка, гр.София

Съставил:

Дата 20.06.2018г.

Пред